

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙ

ΘΕΜΑ: «Παροχή διευκρινίσεων αναφορικά με την έκδοση καταλογιστικών πράξεων φόρων ή προστίμων σε βάρος πτωχών για παραβάσεις της φορολογικής νομοθεσίας»

Με αφορμή ερωτήματα σχετικά με το παραπάνω θέμα, παρέχονται οι κάτωθι διευκρινίσεις 1. Με τις διατάξεις του άρθρου 25 του ν.3588/2007 (Πτωχευτικός Κώδικας, ΠτΚ) προβλέπεται η αναστολή των καταδιωκτικών μέτρων κατά οφειλέτη που έχει κηρυχθεί σε κατάσταση πτώχευσης. Ειδικότερα, με την παρ. 1 του άρθρου 25 του ν.3588/2007 ορίζεται ότι με επιφύλαξη της διάταξης του άρθρου 26, από την κήρυξη της πτώχευσης αναστέλλονται αυτοδικαίως όλα τα ατομικά καταδιωκτικά μέτρα των πιστωτών κατά του οφειλέτη προς ικανοποίηση ή εκπλήρωση πτωχευτικών απαιτήσεων τους μεταξύ δε αυτών περιλαμβάνεται και η έκδοση πράξεων διοικητικής ή φορολογικής φύσεως. Περαιτέρω, στην παρ. 2 του άρθρου 25 του ν.3588/2007 ορίζεται ότι πράξεις κατά παράβαση της, κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 25 του ν.3588/2007, αναστολής είναι απολύτως άκυρες.

2. Σύμφωνα με την πρόσφατη νομολογία του Συμβούλιου της Επικρατείας (σχετ. οι ΣτΕ 2311/2017 και 2986/2017), η αρχή της στέρησης του δικαιώματος άσκησης ατομικής δίωξης κατά του οφειλέτη, που αφορά όλους τους πτωχευτικούς πιστωτές, συμπεριλαμβανομένου του Ελληνικού Δημοσίου όπως αποτυπώνεται στη διάταξη του άρθρου 25 του ΠτΚ, δεν αποκλείει την έκδοση μετά την κήρυξη της πτώχευσης και κατά τη διάρκεια της πτωχευτικής διαδικασίας πράξεων της φορολογικής αρχής, με τις οποίες επιβάλλονται σε βάρος του οφειλέτη φόροι πάσης φύσεως ή κυρώσεις για παραβάσεις της φορολογικής νομοθεσίας που ανάγονται σε περίοδο πριν από την κήρυξη της πτώχευσης, κατά την οποία η επιχείρηση του οφειλέτη λειτουργούσε και στην οποία ανατρέχουν τα πραγματικά περιστατικά που θεμελιώνουν τη σχετική υποχρέωση, ώστε να μετάσχει το Δημόσιο στην πτωχευτική διαδικασία, που καταλείπεται πλέον ως μοναδική οδός για την ικανοποίησή του για τις απαιτήσεις αυτές, που περιλαμβάνονται στα χρέη της πτώχευσης.

3. α. Εξάλλου, σύμφωνα με τις διατάξεις των αρ. 37 και 62 του ν. 4174/2013 (ΚΦΔ), οι πράξεις προσδιορισμού φόρου και οι πράξεις επιβολής προστίμων κοινοποιούνται στο πρόσωπο στο οποίο αφορούν. Σύμφωνα, δε, με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 17 του ΠτΚ, ο οφειλέτης από την κήρυξη

της πτώχευσης στερείται αυτοδικαίως της διοίκησης (διαχείρισης και διάθεσης) της περιουσίας του, την οποία ασκεί μόνος ο σύνδικος ενώ σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρ. 17 του ΠτΚ ο οφειλέτης δεν νομιμοποιείται μετά την κήρυξη της πτώχευσης σε δίκες που αφορούν την πτωχευτική περιουσία. Ωστόσο, σε περίπτωση κατεπίγοντος και αδράνειας του συνδίκου νομιμοποιείται κατ' εξαίρεση στη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την προστασία της πτωχευτικής περιουσίας (σχετ. και η ΠΟΛ 1126/2010). Επομένως, βάσει των διατάξεων του ΠτΚ ο σύνδικος ως διοικών την πτωχευτική περιουσία είναι επιφορτισμένος με την προστασία των εννόμων συμφερόντων και δικαιωμάτων των πιστωτών και του οφειλέτη επί της πτωχευτικής περιουσίας και ως εκ τούτου οφείλει να λάβει γνώση της εκδοθείσας πράξης προσδιορισμού φόρου ή προστίμου προκειμένου να εκτελέσει το έργο της συγκέντρωσης, διαχείρισης, αξιοποίησης και διανομής της πτωχευτικής περιουσίας που του έχει ανατεθεί από το νόμο.

β. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, εφόσον κατά τη διενέργεια ελέγχων σε φορολογούμενους, οι οποίοι έχουν κηρυχθεί σε κατάσταση πτώχευσης, διαπιστώνεται η μη απόδοση ή ανακριβής απόδοση ποσών φόρων ή οιοσδήποτε παραβάσεις της φορολογικής νομοθεσίας που ανάγονται σε χρόνο πριν από την κήρυξη της πτώχευσης, οι εκάστοτε προβλεπόμενες πράξεις διορθωτικού προσδιορισμού φόρων και επιβολής προστίμων εκδίδονται επ' ονόματι του υπόχρεου οφειλέτη (πτωχός) και κοινοποιούνται τόσο στον υπόχρεο οφειλέτη (πτωχός) όσο και στον σύνδικο πτώχευσης, κατά τη συνδυασμένη εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 37 και 62 του ΚΦΔ και 17 του ΠτΚ..

4. Τέλος, τα ανωτέρω ισχύουν και για υποθέσεις ανάκτησης παράνομων κρατικών ενισχύσεων κατ' εφαρμογή της παραγράφου 1 του άρθρου 169 του ν.4099/2012 (ΦΕΚ Α' 250) όσον αφορά την έκδοση και κοινοποίηση των οικείων καταλογιστικών πράξεων (σχετ. και η ΠΟΛ.1231/2013).

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

Γ. ΠΙΤΣΙΛΗΣ

Π Ι Ν Α Κ Α Σ Δ Ι Α Ν Ο Μ Η Σ

Ι. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

1. Όλες οι Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.).
2. Κέντρο Ελέγχου Μεγάλων Επιχειρήσεων (Κ.Ε.ΜΕ.ΕΠ.).

3. Κέντρο Ελέγχου Φορολογουμένων Μεγάλου Πλούτου (Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π.).

II. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Γραφείο Υπουργού Οικονομικών
2. Γραφείο Υφυπουργού Οικονομικών
3. Νομικό Συμβούλιο του Κράτους
4. Ειδικό Νομικό Γραφείο Εσόδων
5. Δ/νση Επίλυσης Διαφορών
6. Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων.
7. Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου.
8. Δ/νση Προγραμματισμού & Αξιολόγησης Ελέγχων & Ερευνών.
9. Όλες οι Υ.Ε.Δ.Δ.Ε.
10. Όλες οι Φορολογικές Περιφέρειες.

III. ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο κ. Διοικητή Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων.
2. Γραφείο κ. Γενικού Δ/ντή Φορολογικής Διοίκησης.
3. Δ/νση Νομικής Υποστήριξης.
4. Δ/νση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
5. Διευθύνσεις Γεν. Δ/νσης Φορολογικής Διοίκησης